

Čís. 5003.

Lhůta Šu 1162 d) obč. zák. vztahuje se netoliko k náhradě služného, nýbrž i k jinakému odškodnění pro předčasné zrušení smluvního poměru. Počíná skončením služebního poměru (předčasným propuštěním nebo výpovědí). Prekluse nestaví se tím, že byl nárok uplatněn u paritní komise. Šem 22 zákona ze dne 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n. nebylo ničeho změněno na ustanovení Šu 1162 d) obč. zák.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1925, Rv I 546/25.)

Žalobce byl poklasným na dvoře žalované společnosti a dostal dne 9. února 1923 vzhledem ku značnému obmezení provozu tříměsíční výpověď. Tvrdě, že výpověď byla neodůvodněna, domáhal se jednak zaplacení měsíčních požitků za dobu od 10. května 1923 do dne žaloby (dne 12. ledna 1924), jednak odškodnění 20.000 Kč, ježto není v dohledné době s to, by si našel přiměřené zaměstnání. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal žalobní nárok co do důvodu po právu. O d v o l a c í s o u d neuznal žalobního nároku co do důvodu po právu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel napadá rozsudek odvolacího soudu pro nesprávné právní posouzení proto, ježto prý odvolací soud neprávem pokládá za to, že služební poměr zanikl 9. května 1923 a proto, že dle jeho názoru nevztahuje se lhůta Šu 1162 d) obč. zák. k nároku na náhradu škody 20.000 Kč, uplatněnému z toho důvodu, že žalobce nemohl nalézt místo, a posléze proto, že ani nárok na náhradu služného 3.894 Kč 40 h není prekludován, ježto ho nemohl vznést žalobou do šesti měsíců, když měla napřed rozhodnouti o něm paritní komise; na tu se obrátil, komise však rozhodnutí odmítla, poněvadž nebyla sjednána písemná dohoda o její příslušnosti. Odvolací soud právem uznal, že žalobcovy nároky zanikly preklusí. Lhůta Šu 1162 d) obč. zák. počíná se dnem, kdy nároky mohly býti vzneseny, t. j. skončením služebního poměru předčasným propuštěním nebo výpovědí. Není sporno, že žalobce následkem výpovědi od 9. května 1923 již služby nekonal, tedy že se služební poměr jeho skončil a že tehdy mohl své nároky uplatniti. Nerozhoduje pro početí lhůty, že se s výpovědí nespokojil. Souhlasem s výpovědí by se případně žalobce dokonce vzdáti mohl nároků. Neprávem má žalobce za to, že lhůta Šu 1162 d) obč. zák. vztahuje se toliko na náhradu služného, nikoli na jinaké odškodnění. Dle doslovu Šu 1162 d) obč. zák. zanikají nároky, uvedené v Šu 1162 a) a b) obč. zák. vůbec. § 1162 b) obč. zák. uvádí nárok na náhradu služného vedle nároku na náhradu další škody, tedy uvádí i nárok na odškodné, dle samého doslovu zákona vztahuje se tudíž preklusivní lhůta i k nároku na náhradu jinaké škody z předčasného zrušení smluvního poměru. Vždyť nároky, uvedené v Šu 1162 d) obč. zák. jsou vůbec nároky z náhrady škody pro porušení smlouvy (předčasným skončením) a zákon jenom ulehčuje zaměstnanci důkaz škody

tím, že mu přisuzuje celé služební požitky, pokud zaměstnavatel nedokáže škody nižší dle pravidel §u 1162 b) obč. zák., ponechávaje ovšem zaměstnanci zároveň možnost důkazu škody vyšší. Pro rozeznávání mezi různými způsoby výpočtu škody v otázce prekluse tedy ani doslov zákona neposkytuje opory. Také vysvětlivky k vládnímu návrhu novely k obč. zák. str. 150 zřejmě pro to svědčí, protože důvodem pro preklusi dle nich bylo usnadnění důkazu škody, která má býti uplatněna v době poměrně krátké, a také potřeba brzkého vyřízení sporu takového, takže pohnutka zákonodárná dopadá stejně na každou náhradu škody pro předčasné zrušení služebního poměru. Nerozhoduje, zda žalobce pokusil se uplatnit svůj nárok u paritní komise. Stavení prekluse z důvodu, že nárok byl uplatněn na místě nepřislušném, zákon nezná, a měl-li žalobce uplatnit svůj nárok na soudě, mohl zameziti preklusi jen uplatněním na tomto místě. Ježto nárok zanikl, netřeba se obírat tím, zda byla dána výpověď právem, zda platí pro ni původní smlouva či směrnice, a lze ponechati stranou dotyčné vývody dovolání, jimiž se zejména uplatňuje rozpor se spisy ohledně platnosti úmluvy o jednoměsíční lhůtě výpovědi. Neprávem míní dovolatel, že § 1162 d) obč. zák. byl zrušen ustanoveními zákona ze dne 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n. (§ 22), jimiž je zakázáno propuštění zaměstnance z důvodu, že plní své povinnosti dle záborového zákona a stanoveno, že si do takového propuštění lze u politického úřadu stěžovati. Tím nebylo ničeho změněno na §u 1162 d) obč. zák. o preklusi náhradních nároků pro předčasné propuštění, a žalobce dokonce ani sám netvrdil, že byl propuštěn z toho důvodu, že plnil své povinnosti dle tohoto zákona. Již z toho důvodu nelze ani ustanovení zmíněného zákona na sporný případ použiti a nebylo by lze k nim míti ani zřetele, poněvadž je dotyčný přednes žalobcův také nedovolenou novotou.

Čís. 5004.

Na insertní kancelář a prodejnu lístků lze vésti exekuci vnucenou správou.

(Rozh. ze dne 5. května 1925, R I 341/25.)

E x e k u č n í s o u d zamítl návrh na zpeněžení zabaveného podniku živnosti insertní kanceláře a ústřední prodejny vstupenek do divadla, biografů atd. **D ů v o d y:** Ve smyslu §u 341 ex. ř. jest zpeněžení podniků koncesovaných jakož i takových, kde jest povinné ohlášení na politické správě, přípustno buď vnucenou správou, nebo veřejnou dražbou. Vnucená správa dále předpokládá, že podnik jest veden aspoň se 4 pomocnými silami, čehož v tomto případě není, neboť osobu dlužníka nelze mezi personál k provozování podniku — jak vysvítá z doslovu zákona — počítati. **R e k u r s n í s o u d** povolil navržené zpeněžení. **D ů v o d y:** Soud prvé stolice, zamítnuv návrh na vnucenou správu dlužníkovy živnosti, posoudil věc nesprávně. Živnost insertní kanceláře a prodejny lístků kanceláře a prodejny lístků nebyla ani prohlášena za koncesovanou (§ 15 zákona ze dne 15. března 1883, čís. 39 ř. zák. a § 23 zákona ze dne 5. února 1907, čís. 26 ř. zák.), ani ne-